

Till idrott – och föreningsförvaltningen

lordningställande av i Ruddalens skridskoanläggning – allvädernasanläggningen.

I sammanträde med idrotts – och föreningsförvaltningen 2020-08-31, i rubricerade fråga, ombads vi att skriftligen återkomma till förvaltningen med redogörelse för de undersökningar vi gjort och de förslag vi har.

Liksom bandybanan i Ruddalen har 400 meters isovalen för skridsko varit behäftade med läckande ledningar och driftstopp. För bandybanans del har det åtgärdats med att ledningarna - som utgör rör med köldmedel - lagts gjutna i betong istället för som tidigare i grusbädd. För isovalen har denna åtgärd inte vidtagits med följd att rören nu överlevt sin tekniska levnadsålder och inte är säkra längre, köldmedel läcker ut.

Anläggningen har varit stängd säsongen 2019/2020 och blir, om inget görs nu, också stängd kommande säsong. Stängningen berör ca 60 000 besök och deras friluftsliv med skridskoåkning utan boll, puck och klubba. Besöken är nästan uteslutande icke föreningskopplade, jämnt könsfördelade, många skolor och med hög variation i ålder. Ett av de mest tydliga exemplen på familjefriluftsliv med klar hälsoprofil till låg eller ingen kostnad för besökare. Ett familjefriluftsliv och friluftsdagar i skolorna som skapar förutsättningar för ett kommande föreningsliv med is-sport som livsrum för många.

Den grupp vi talar om har i stor utsträckning inte den röst som det organiserade föreningslivet har och har därmed blivit styvmoderligt behandlad. När bandybanan fick problem gick det att snabbt, innan säsongstart, investera i ny konstruktion och ibruktagande till säsongstart. När det gäller isovalen har inget gjorts överhuvudtaget och inget görs innan en utredning om hela Ruddalens idrottsområde är klar. Ja, visserligen har Idrott – och föreningsnämnden, utan avvaktan på utredningen, fattat beslut om att bygga väggar och tak över bandybanan, men ordna isovalen, se det går inte innan utredningen är klar.

Vi har därför från Västsvenska Skridskoförbundet undersökt konstruktiva idéer som gör att anläggningen ändå kan tas i bruk till kommande säsong 2020/2021. Både för skolor, det oorganiserade friluftslivet och vår föreningsverksamhet med skridsko. Vi nyttjar anläggningen kvällstid ett par dagar i veckan så det är en liten del av anläggningens kapacitet vi nyttjar. Ytterligare en stängd säsong blir ändå katastrofal för oss men mest för skolor och friluftslivet. För svensk skridsko är Ruddalen den anläggning som betyder mest, alla kategorier. Inför kommande säsong gör Svenska Olympiska kommittén en historisk satsning på svensk skridsko med ett camp i Göteborg för talangfulla svenska skridskoåkare, pojkar och flickor. Campen är förlagd hit till Göteborg, ungdomarna bor här, studerar och tränar professionellt under högkompetenta ledare. Att då stå med en stängd allvädernasanläggning, konstruerad för skridsko, är svårförklarligt.

Den pågående utredningen om framtiden för hela Ruddalens idrottsområde kan **kanske** komma fram med idéer om hur användare av Ruddalens idrottsområde och då löparslingar, fotbollsplaner och bandybana kan bli jämnare i kön, vara fler med icke föreningskopplad verksamhet, bidra till större kapacitetsnyttjande av faciliteter under icke säsong, mer variation i ålder för nyttjande osv. Men de eventuella idéerna kan aldrig ersätta det tapp av besökare i nämnda avseenden som stängningen av isovalen har inneburit/innebär. Ordspråket "Man skall inte gå över ån efter vatten" blir talande för hanterings sättet just nu.

Vi har undersökt ett antal alternativ för att – om nu inte beslut omgående kan tas om iordningställande av isovalen på sätt man gjorde för bandybanan – ändå ta anläggningen i bruk kommande säsong 2020/2021.

Vi har undersökt möjligheten till relining av befintliga rör. Relining eller infordring betyder att man "drar" material inuti befintliga rör som bildar ett plaströr och håller röret tätt inuti. En teknik för detta har funnits men då för gamla fastigheter med trasiga eller med teknisk livstid överskridna vanliga stammar för vatten, dricksvatten och med små dimensioner. Tekniken blev emellertid förbjuden då hormonstörande ämne läckte ut från infordringen. Så tekniken försvann över en natt, flera entreprenörer gick i konkurs. Vi har sökt flera av dessa men utrustning för tekniken är tyvärr borta och en marknad bestående av enbart Ruddalen är givetvis för liten för att bära investering och återskaffande av utrustning. Annars hade det varit en möjlig väg, här gäller det ju inte dricksvatten.

En annan väg är att utnyttja teknik och modeller för tillfälliga lösningar, typ iordningställande av isrink på Gamla Ullevi för en retromatch i ishockey. En tillfällig lösning, hyra in anläggning, skulle vara ett sätt att lösa problemet i avvaktan på en permanent lösning och pågående utredning.

Vi har varit i kontakt med ett företag i Holland, specialiserat på denna typ av lösning och med erfarenhet från iordningställande av temporära isovaler, 400 m, för just skridsko. Metoden är helt applicerbar också på Ruddalen men ett krux finns som kräver ytterligare överväganden.

Ruddalens is-aggregat har ammoniak som köldmedel och det är inte miljövänligt. Modernare anläggningar har därför numera glykol som köldmedel. Is-aggregaten på Hedens bandybana kördes med glykol. Glykol är dock trögare i cirkulation än ammoniak och Ruddalens maskinpark skulle därför inte klara försörjningen med glykol som köldmedel för både isovalen och bandybanan, allt enligt idrotts – och föreningsförvaltningen.

Glykol är det ämne holländarna använder sig av och man vill inte köra med ammoniak. En tillfällig lösning för isovalen kräver därför också en tillfällig lösning med kompletterande is-aggregat vilket givetvis fördyrar den temporära lösningen. Dessutom har vi blivit upplysta om att förvaltningen inte gärna ser att en tillfällig lösning för isovalen sker genom försörjning från befintlig maskinpark, **oaktat köldmedel**. Risken för driftstopp ökar genom dylikt samnyttjande är motivet. Anmärkningsvärt då

samutnyttjande var en självklarhet vid byggandet av isytorna. Denna nya inställning till samutnyttjande, oaktat köldmedel, kräver därför en särskild genomgång och bör inte belasta frågan om isovalen specifikt. Men med ammoniak för bandybanan och en temporär lösning för isovalen med glykol krävs alltså, oaktat kapacitetsfrågan, inhyrning av kompletterande is-aggregat (utöver ordnande av material till isytan som ersättning för befintliga trasiga rör).

En grov bedömning är att en dylik lösning för **en säsong** medför en hyreskostnad om ca 6,5 mkr – 7,0 mkr. En väldigt dyr lösning således. Men is aggregaten från Hedens bandybana kan komma till användning. Den bandybanan stängdes för ett par år sedan, kördes på glykol och borde finns kvar, särskilt då kapacitetsfrågan lyfts av förvaltningen gällande Ruddalen. Med nyttjande av dessa aggregat med glykol blir säsongkostnaden 3,5 mkr till 4,0 mkr och då blir Hedens aggregat återutnyttjade.

En slutsats man kan dra är att en provisorisk lösning med nyttjande av is aggregat från Heden skulle vara möjlig men kostnadens relevans i idrott – och föreningsnämndens ekonomi har vi svårt att bedöma. En närmare studie av alternativet - om det är ekonomiskt bärbart för IOFN - bör då göras och tilltänkta entreprenörer bjudas in för detta. Om det inte är möjligt så är det rekommendabelt att lösa isovalens framtid på samma sätt som gjordes för bandybanan, snabbt och omgående med rör gjutna i betong.

Dock skall de kalkyler som gjorts och legat till grund för bedömning av nivå på utgifter för denna lösning inte belastas med utgifter för hårdgörande med betong av ytor **utanför** isovalen. Tidigare kalkyler från förvaltningen innehöll utgifter för detta. Behövs inte, i vart fall inte för skridsko. De är redan hårdgjorda med asfalt.

Vidare skall inte alternativet med iordningställande av isovalen belastas med utgifter för nya is-aggregat. Om man vill säkerställa kapacitet för bandybanan genom särskilda is-aggregat för denna skall utgifterna belasta just bandybanan, inte isovalen. Kan ju ingå i kalkylen för väggar och tak över banan. Vi har klarat tillvaron under många år med för oss befintliga samutnyttjade aggregat och behöver då inte separata sådana.

Göteborg 2020-09-24

Roger Bodin

Ordförande Väst Svenska Skridskoförbundet